บทที่ 3

วิธีการดำเนินโครงงาน

ในการจัดทำโครงงานนักศึกษา เรื่อง ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานกลุ่มอาชีพคหกรรม ออนไลน์ กรณีศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 51 ผู้พัฒนาได้มีการศึกษาค้นคว้าความรู้จากแหล่ง ต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในการดำเนินการพัฒนาโครงงานประกอบด้วยทฤษฎี และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับการจัดทำโครงงานนักศึกษาในหัวข้อดังต่อไปนี้

- 3.1 การศึกษาปัญหา
- 3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การวิเคราะห์ระบบ
- 3.4 การออกแบบระบบ
- 3.5 การพัฒนาและติดตั้งระบบ

3.1 การศึกษาปัญหา

การศึกษาระบบงานเดิม ผู้ศึกษาจะนำเสนอรายละเอียดของขั้นตอนการวิเคราะห์ และ ออกแบบระบบ ซึ่งได้นำทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ จากที่ได้ศึกษาในบทที่ 2 มาประยุกต์ใช้งานโดย ประกอบไปด้วย การวิเคราะห์ระบบงานเดิม

3.1.1 ลักษณะของระบบงานเดิม

ลักษณะของระบบงานเดิมนั้นคือ การใช้กระดาษจดข้อมูลทุกอย่างลงในสมุดจดบันทึก แล้วเก็บแยกตามรายการต่าง ๆ เช่น การสั่งจองทำขนม ค่าใช้จ่ายภายในห้องคหกรรม เช็คยอดเงิน ปันผล เช็คชื่อนักเรียนที่เข้ามาทำขนม เมื่อต้องการค้นหาข้อมูลก็จะไล่เปิดหาเป็นหน้าๆ ไม่มีการจด ลงบนฐานข้อมูลอย่างเป็นกิจจะลักษณะ ในการค้นหาข้อมูลทำได้ยากลำบากเพราะต้องมานั่งไล่หาที ละหน้าๆ ซึ่งบางครั้งข้อมูลก็อาจมีการชำรุดหรือสูญหาย ทำให้การค้นหายากลำบาก และล่าช้ามาก ขึ้นไปอีก ในกรณีที่ลูกค้าต้องการทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับยอดสั่งจองขนมนั้น ลูกค้าจะต้องเข้ามาติดต่อ กับทางห้องคหกรรมของโรงเรียนโดยตรงเท่านั้น ไม่มีช่องทางอื่นที่สามารถจะดูได้

3.1.2 ปัญหาของระบบงานเดิม

จากที่ได้ศึกษาระบบงานเดิมของห้องคหกรรม โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 51 ทำให้ ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับระบบงานเดิมซึ่งพบปัญหาดังนี้

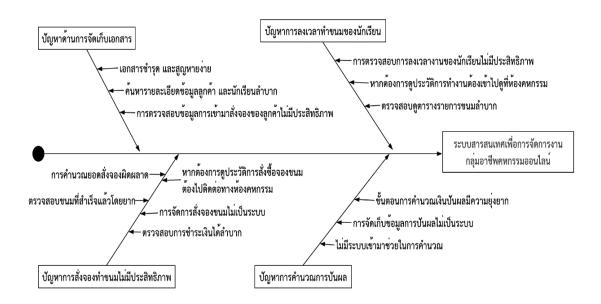
- 1) ปัญหาด้านการจัดเก็บเอกสาร
 - เอกสารชำรุด และสูญหายง่าย
 - ค้นหารายละเอียดข้อมูลลูกค้า และนักเรียนลำบาก
 - การตรวจสอบข้อมูลการเข้ามาสั่ง

จองของลูกค้าไม่มีประสิทธิภาพ

- 2) ปัญหาการสั่งจองการขนมไม่มีประสิทธิภาพ
 - หากต้องการดูประวัติการสั่งซื้อจองขนมต้องไปติดต่อทางห้องคหกรรม
 - การจัดการสั่งจองขนมไม่เป็นระบบ
 - ตรวจสอบการชำระเงินได้ลำบาก
 - การคำนวณยอดสั่งจองผิดพลาด
 - ตรวจสอบขนมที่ทำเสร็จแล้วได้โดยยาก
- 3) ปัญหาการการลงเวลาทำขนมของนักเรียน
 - การตรวจสอบการลงเวลางานของนักเรียนไม่มีประสิทธิภาพ
 - หากต้องการดูประวัติการทำงานต้องเข้าไปดูที่ห้องคหกรรม
 - ตรวจสอบดูตารางรายการขนมลำบาก
- 4) ปัญหาการคำนวณเงินปันผล
 - ขั้นตอนการคำนวณเงินปันผลมีความยุ่งยาก
 - การจัดเก็บข้อมูลการปั่นผลไม่เป็นระบบ
 - ไม่มีระบบเข้ามาช่วยในการคำนวณ

จากปัญหาที่ได้กล่าวมาสามารถสรุปให้อยู่ในรูปของแผนผังแสดงปัญหา

(Cause-and-Effect Diagram) เพื่อแสดงให้เห็นถึงปัญหาและสาเหตุที่ทำให้การทำงานของระบบมี ประสิทธิภาพไม่เพียงพอ ดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 แผนผังแสดงปัญหา (Cause-and-Effect Diagram) ของระบบงานเดิมของ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 51

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลระบบงานเดิม

ข้อมูลในระบบงานเดิมที่ผู้วิจัย ได้ทำการสอบถามจากคุณครู ผู้ดูแลห้องคหกรรมจาก ห้องคหกรรมไม่มีระบบเข้ามาจัดการข้อมูลต่างๆในห้องคหกรรมไม่ว่าจะเป็น การจัดเก็บข้อมูลลูกค้า ข้อมูลเอกสารการสั่งจองขนม การปันผลกำไรให้กับนักเรียน ยังมีการจัดการข้อมูลลงในเอกสารซึ่งไม่ สะดวกในการตรวจสอบข้อมูล

3.2.2 การรวบรวมข้อมูลปัญหาที่เกิดขึ้นต่อระบบงานเดิม

ข้อมูลปัญหาที่เกิดขึ้นต่อระบบงานเดิม ผู้วิจัยได้ทำข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม คุณครู ผู้ดูแลห้องคหกรรมทราบถึง ปัญหาการบันทึกการสั่งจองเมนูขนมและการปันผลให้นักเรียนทั้งหมดลง เอกสาร ซึ่งยากต่อการตรวจสอบหรือค้นหาข้อมูล และยังขาดเว็บไซต์ที่ใช้ประชาสัมพันธ์ขนมที่ ห้องคหกรรม ผู้จัดทำจึงได้นำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาต่อไป

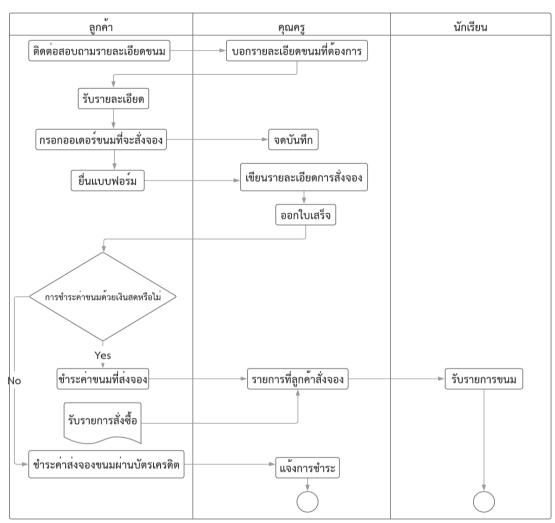
3.3 การวิเคราะห์ระบบ

3.3.1 การวิเคราะห์ระบบงานเดิม

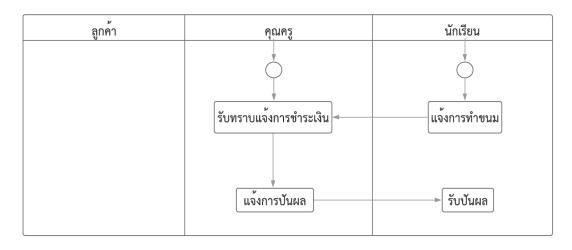
จากที่ได้วิเคราะห์และทำความเข้าใจกระบวนการทำงานของระบบงานเดิม ผู้ศึกษาจึง ได้นำรายละเอียดและข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียง และวาดเป็นแผนภาพแสดงขั้นตอนการทำงาน (Workflow) ดังภาพ 3.2

3.3.1.1 ขั้นตอนการสั่งจองที่ห้องคหกรรม

- 1) ลูกค้าติดต่อสอบถามรายละเอียดขนม
- 2) ลูกค้ากรอกรายละเอียดออเดอร์ที่ต้องการ
- 3) สั่งจองขนม และออกใบเสร็จการสั่งจอง
- 4) เลือกช่องทางการชำระเงินสด/เครดิต
- 5) รับขนม และรับใบเสร็จการรับขนม

ภาพที่ 3.2 แผนภาพแสดงระบบงานเดิม (Workflow)

ภาพที่ 3.2 แผนภาพแสดงระบบงานเดิม (Workflow) (ต่อ)

3.3.2 การวิเคราะห์ความต้องการ

ส่วนของข้อมูลที่จะอยู่ในระบบการจัดการกลุ่มอาชีพคหกรรมออนไลน์ กรณีศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 51 ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

- 3.3.2.1 ส่วนสิ่งที่เกี่ยวข้องกับระบบ (List of boundaries)
 - 1) ผู้ดูแลระบบ
 - 2) นักเรียน
 - 3) ลูกค้า
- 3.3.2.2 ส่วนของการทำงานของระบบ (List of Processes)
 - 1) จัดการข้อมูลพื้นฐาน
 - 2) สั่งจองทำขนม
 - 2.1) สั่งจองการทำขนม
 - 2.2) ชำระเงิน
 - 3) เช็คสถานะการทำขนม
 - 4) คำนวณเงินปันผล
 - 4.1) ลงเวลาทำงานนักเรียน
 - 4.2) ตรวจสอบเงินปันผล
 - 5) พิมพ์รายงาน

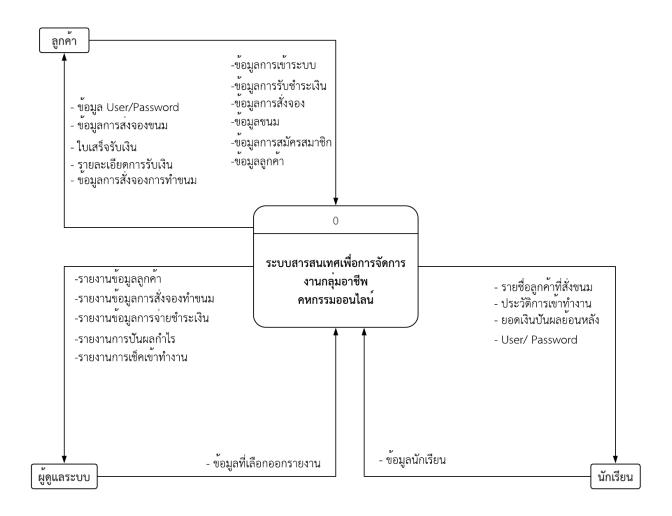
3.3.2.3 ส่วนของการทำงานของข้อมูล (List of Data)

- 1) ข้อมูลการสมัครสมาชิก
- 2) ข้อมูลการรายการขนม
- 3) ข้อมูลการสั่งจองทำขนม
- 4) ข้อมูลการชำระเงิน
- 5) ข้อมูลนักเรียน
- 6) ข้อมูลผู้ดูแลระบบ
- 7) ข้อมูลการลงเวลาทำงานของนักเรียน
- 8) ข้อมูลเงินปันผล
- 9) รายงานข้อมูลลูกค้า
- 10) รายงานข้อมูลการสั่งจองทำขนม
- 11) รายงานข้อมูลการจ่ายชำระเงิน
- 12) รายงานการปั่นผลกำไรให้กับนักเรียน
- 13) รายการการเช็คเข้าทำงานของนักเรียน

3.3.3 แบบจำลองลอจิคอล (Logical Model)

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 3 ส่วนคือ ส่วนสิ่งแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับระบบ (List of Boundaries) ส่วนของกระบวนการการทำงานของระบบ (List of Processes) และส่วน ของข้อมูล (List of Data) สามารถนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และออกแบบแผนภาพกระแสข้อมูล (Data Flow Diagram) ได้ดังนี้

3.3.3.1 แผนภาพกระแสข้อมูลระดับสูงสุด (Context Diagram) ของระบบ สารสนเทศเพื่อการจัดการงานกลุ่มอาชีพคหกรรมออนไลน์ กรณีศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 51 เป็นแผนภาพกระแสข้อมูลระดับสูงสุด แสดงดังภาพที่ 3.3

ภาพที่ 3.3 แผนภาพกระแสข้อมูลระดับสูงสุด ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานกลุ่มอาชีพ คหกรรมออนไลน์ กรณีศึกษา โรงเรียนราชประชานเคราะห์ 51

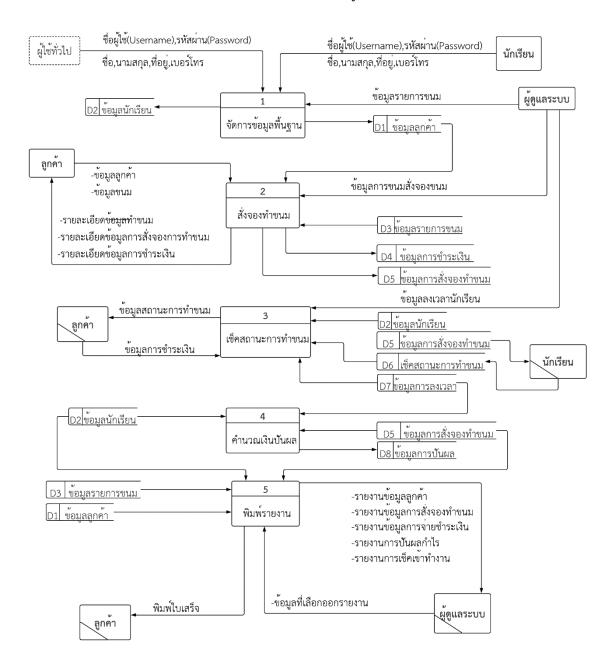
จากแผนภาพกระแสข้อมูลระดับสูงสุด ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานกลุ่ม อาชีพคหกรรมออนไลน์ กรณีศึกษา โรงเรียนราชประชานเคราะห์ 51 มีผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบ 3 คน ดังต่อไปนี้

- 1) ลูกค้า
 - 1.1) ส่วนของข้อมูลที่เข้าสู่ระบบ
 - ข้อมูลการเข้าระบบ
 - ข้อมูลการรับชำระเงิน
 - ข้อมูลการสั่งซื้อ
 - ข้อมูลขนม

- ข้อมูลการสมัครสมาชิก
- ข้อมูลลูกค้า
- 1.2) ส่วนของผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ
 - ข้อมูล Use/Password
 - ข้อมูลการสั่งจองขนม
 - ใบเสร็จรับเงิน
 - รายละเอียดการรับเงิน
 - ข้อมูลขนมที่สั่ง
- 2) ผู้ดูแลระบบ
 - 2.1) ส่วนของข้อมูลที่เข้าสู่ระบบ
 - ข้อมูลที่เลือกออกรายงาน
 - 2.2) ส่วนของผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ
 - รายงานข้อมูลลูกค้า
 - รายงานการสั่งจองขนม
 - รายงานข้อมูลการจ่ายชำระเงิน
 - รายงานการปั่นผลกำไรของนักเรียน
 - รายงานการเช็คเข้าทำงานของนักเรียน
- 3) นักเรียน
 - 3.1) ส่วนของข้อมูลที่เข้าสู่ระบบ
 - ข้อมูลนักเรียน
 - 3.2) ส่วนของผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ
 - รายชื่อลูกค้าที่สั่งขนม
 - ประวัติการเข้าทำงาน
 - ยอดเงินปันผลย้อนหลัง
 - User/Password

3.3.3.2) แผนภาพระดับ 0 หรือภาพรวม DFD

แผนภาพระดับ 0 หรือภาพรวม DFD เป็นแผนภาพกระแสข้อมูลที่ให้ รายละเอียดในระดับแรกสุดรองจากแผนภาพกระแสข้อมูลระดับสูงสุด จะมีการแสดงขั้นตอนการ ทำงานหลักทั้งหมดของระบบ แสดงทิศทางการไหลของข้อมูล แสดงดังภาพที่ 3.4

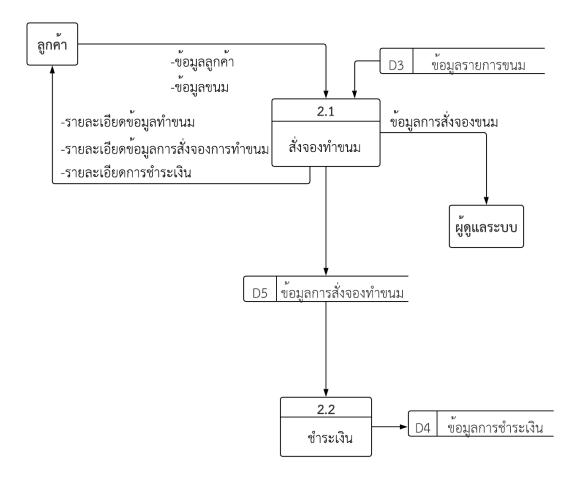

ภาพที่ 3.4 แผนภาพรวม DFD ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการกลุ่มอาชีพคหกรรมออนไลน์ กรณีศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 51

3.3.3.3) Data Flow Diagram Level 1 Process 2 : สั่งจองทำขนม
เป็นไดอะแกรมที่นำโปรเซส "สั่งจองทำขนม" มาแตกเป็นโปรเซสย่อยเพื่อ
แสดงขั้นตอนการทำงาน ซึ่งประกอบด้วย

โปรเซส 2.1 : สั่งจองทำขนม

โปรเซส 2.2 : ชำระเงิน

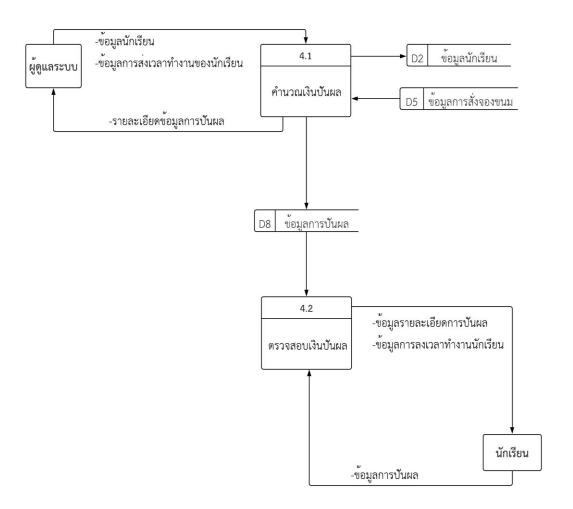

ภาพที่ 3.5 Data Flow Diagram Level 1 Process 2 : สั่งจองทำขนม

3.3.3.4) Data Flow Diagram Level 1 Process 4 : คำนวณเงินปันผล เป็นไดอะแกรมที่นำโปรเซส "คำนวณเงินปันผล" มาแตกเป็นโปรเซสย่อย เพื่อแสดงขั้นตอนการทำงาน ซึ่งประกอบด้วย

โปรเซส 4.1 : คำนวณเงินปันผล

โปรเซส 4.2 : ตรวจสอบคำนวณเงินปั่นผล

ภาพที่ 3.6 Data Flow Diagram Level 1 Process 4 : คำนวณเงินปันผล

3.3.4 คำอธิบายการประมวลผล (Process Description)

3.3.4.1) โพรเซสที่ 1 จัดการข้อมูลพื้นฐาน

สามารถเขียนคำอธิบายกระบวนการ (Process Description) ของโพรเซสที่ 1 จัดการข้อมูลพื้นฐาน ได้ดังตารางที่ 3.1

ตางรางที่ 3.1 คำอธิบายกระบวนการของโพรเซสจัดการข้อมูลพื้นฐาน

รายการ	รายละเอียดรายการ
1. ชื่อการประมวลผล (Process Name)	จัดการข้อมูลพื้นฐาน
2. วัตถุประสงค์ (Purpose)	เพื่อให้ผู้ดูแลระบบสามารถจัดการข้อมูลต่างๆที่
	เกี่ยวข้องกับระบบได้
3. กระแสข้อมูลเข้า (Input Data Flow)	- ข้อมูลลูกค้า
	- ข้อมูลนักเรียน
	- ข้อมูลรายการขนม
4. กระแสข้อมูลออก (Output Data Flow)	- รายงานข้อมูลลูกค้า
	- รายงานข้อมูลนักเรียน
	- รายงานข้อมูลรายการขนม
5. คำอธิบายการประมวลผล	- ผู้ดูแลระบบสามารถเพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลรายการ
(Process Description)	ขนม

3.3.4.2) โพรเซสที่ 2.1 สั่งจองทำขนม

สามารถเขียนคำอธิบายกระบวนการ (Process Description) ของโพรเซส

ที่ 2.1 สั่งจองทำขนม ได้ดังตารางที่ 3.2

ตางรางที่ 3.2 คำอธิบายกระบวนการของโพรเซสสั่งจองทำขนม

รายการ	รายละเอียดรายการ		
1. ชื่อการประมวลผล (Process Name)	สั่งจองทำขนม		
2. วัตถุประสงค์ (Purpose)	เพื่อให้ลูกค้าสามารถทำการสั่งจองขนมได้		
3. กระแสข้อมูลเข้า (Input Data Flow)	ข้อมูลรายการขนมที่ลูกค้าต้องการสั่งจอง		
4. กระแสข้อมูลออก (Output Data	ข้อมูลรายการขนมที่ลูกค้าได้สั่งจองและรวมยอดค่าขนม		
Flow)			
5. คำอธิบายการประมวลผล	- ลูกค้าสามารถเลือกขนมที่ต้องการได้		
(Process Description)	- สามารถเพิ่ม ลบ รายการขนมที่ต้องการได้		

3.3.4.3) โพรเซสที่ 2.2 แจ้งการชำระเงินค่าขนม สามารถเขียนคำอธิบายกระบวนการ (Process Description) ของโพรเซส ที่ 2.2 แจ้งการชำระเงินค่าขนม ได้ดังตารางที่ 3.3

ตางรางที่ 3.3 คำอธิบายกระบวนการของโพรเซสแจ้งการชำระเงินค่าขนม

รายการ	รายละเอียดรายการ	
1. ชื่อการประมวลผล (Process Name)	แจ้งการชำระเงินค่าขนม	
2. วัตถุประสงค์ (Purpose)	เพื่อให้ลูกค้าใช้ในการยืนยันการชำระเงินค่าขนม	
3. กระแสข้อมูลเข้า (Input Data Flow)	ข้อมูลการชำระเงินค่าขนม	
4. กระแสข้อมูลออก (Output Data Flow)	- รายการข้อมูลสั่งจองรายการขนม	
	- รายงานข้อมูลการชำระเงิน	
5. คำอธิบายการประมวลผล	- สามารถแสดงราคาขนมที่ต้องชำระทั้งหมดได้	
(Process Description)	- ลูกค้าสามารถยืนยันการชำระเงินค่าขนมได้	

3.3.4.4) โพรเซสที่ 2.4 ตรวจสอบการชำระเงิน สามารถเขียนคำอธิบายกระบวนการ (Process Description) ของโพรเซส ที่ 2.4 ตรวจสอบการชำระเงิน ได้ดังตารางที่ 3.4

ตางรางที่ 3.4 คำอธิบายกระบวนการของโพรเซสตรวจสอบการชำระเงิน

รายการ	รายละเอียดรายการ
1. ชื่อการประมวลผล (Process Name)	ตรวจสอบการชำระเงิน
2. วัตถุประสงค์ (Purpose)	เพื่อให้ลูกค้าสามารถทำการยืนยันการชำระเงิน
3. กระแสข้อมูลเข้า (Input Data Flow)	ข้อมูลการสั่งจองรายการขนม
4. กระแสข้อมูลออก (Output Data Flow)	รายงานข้อมูลการชำระเงิน
5. คำอธิบายการประมวลผล	สามารถแสดงรายการขนมที่มีการการชำระเงินได้
(Process Description)	สูตรที่ใช้คำนวณ ราคาขนม+จำนวนที่สั่งจอง

3.3.4.5) โพรเซสที่ 3 เช็คชื่อนักเรียนเข้าทำงาน สามารถเขียนคำอธิบายกระบวนการ (Process Description) ของโพรเซส ที่ 3 เช็คชื่อนักเรียนเข้าทำงาน ได้ดังตารางที่ 3.5

ตางรางที่ 3.5 คำอธิบายกระบวนการของโพรเซสเซ็คชื่อนักเรียนเข้าทำงาน

รายการ	รายละเอียดรายการ
1. ชื่อการประมวลผล (Process Name)	เช็คชื่อนักเรียนเข้าทำงาน
2. วัตถุประสงค์ (Purpose)	เพื่อให้ผู้ดูแลระบบสามารถตรวจสอบรายชื่อ
	นักเรียนที่เข้ามาทำงานได้ในแต่ละรายการขนม
3. กระแสข้อมูลเข้า (Input Data Flow)	- ข้อมูลการสั่งจองการทำขนม
	- ข้อมูลนักเรียน
4. กระแสข้อมูลออก (Output Data Flow)	- รายงานข้อมูลสถานการณ์ทำขนม
	- รายงานข้อมูลการลงเวลาทำงาน
5. คำอธิบายการประมวลผล	สามารถแสดงรายการขนมที่ทำเสร็จแล้วได้
(Process Description)	

3.3.4.6) โพรเซสที่ 4 คำนวณเงินปันผล สามารถเขียนคำอธิบายกระบวนการ (Process Description) ของโพรเซส ที่ 4 คำนวณเงินปันผล ได้ดังตารางที่ 3.6

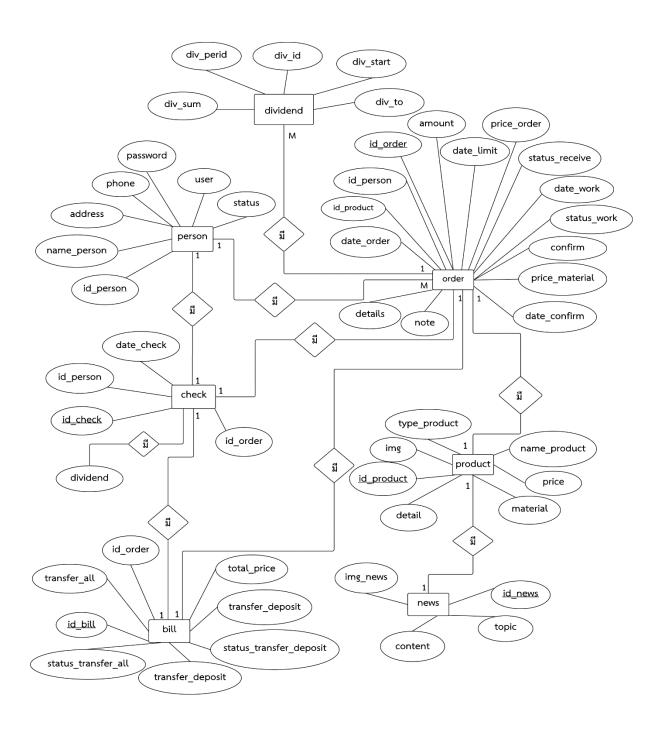
ตางรางที่ 3.6 คำอธิบายกระบวนการของโพรเซสคำนวณเงินปันผล

รายการ	รายละเอียดรายการ
1. ชื่อการประมวลผล (Process Name)	คำนวณเงินปันผล
2. วัตถุประสงค์ (Purpose)	- เพื่อให้ผู้ดูแลระบบสามารถคำนวณเงินปันผล
	ให้กับนักเรียนได้
	- เพื่อให้นักเรียนเซ็คยอดเงินที่ได้รับการจากปันผล
3. กระแสข้อมูลเข้า (Input Data Flow)	- ข้อมูลสั่งจองทำขนม
	- ข้อมูลการลงเวลาทำงาน
4. กระแสข้อมูลออก (Output Data Flow)	รายงานข้อมูลการปั่นผล
5. คำอธิบายการประมวลผล	สามารถแสดงรายละเอียดการปันผลของนักเรียนได้
(Process Description)	สูตรที่ใช้ (ค่าขนม-ค่าวัตถุดิบ /2) /จำนวนนักเรียน

3.3.5 การสร้างแบบจำลองข้อมูล (Data Modeling)

ในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานกลุ่มอาชีพคหกรรมออนไลน์ กรณีศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 51 มีเอนทิตี้จำนวน 7 เอนทิตี้ มีรายละเอียดเอนทิตี้แสดง ความสัมพันธ์ระหว่างเอนทิตี้ ดังนี้

- 1) เอนทิตี้ person กับ เอนทิตี้ order มีความสัมพันธ์แบบหนึ่งต่อกลุ่ม
- 2) เอนทิตี้ person กับ เอนทิตี้ product มีความสัมพันธ์แบบหนึ่งต่อหนึ่ง
- 3) เอนทิตี้ person กับ เอนทิตี้ check มีความสัมพันธ์แบบหนึ่งต่อหนึ่ง
- 4) เอนทิตี้ person กับ เอนทิตี้ bill มีความสัมพันธ์แบบหนึ่งต่อหนึ่ง
- 5) เอนทิตี้ order กับ เอนทิตี้ product มีความสัมพันธ์แบบหนึ่งต่อหนึ่ง
- 6) เอนทิตี้ order กับ เอนทิตี้ check มีความสัมพันธ์แบบหนึ่งต่อหนึ่ง
- 7) เอนทิตี้ product กับ เอนทิตี้ news มีความสัมพันธ์แบบหนึ่งต่อหนึ่ง แผนภาพเอนทิตี้ (ER Diagram) ของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานกลุ่มอาชีพ คหกรรมออนไลน์ กรณีศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 51 แสดงดังภาพที่ 3.8

ภาพที่ 3.7 แผนภาพเอนทิตี้รีเลชั่นชิฟ (Entity-Relationship Diagram) ระบบสารสนเทศเพื่อการ จัดการงานกลุ่มอาชีพคหกรรมออนไลน์ กรณีศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 51

3.3.6 จาก Data Flow Diagram Level ต่าง ๆ สามารถนำมาสร้างพจนานุกรม ข้อมูล (Data Dictionary) ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.7 ตารางข้อมูลลูกค้า (Person)

ชื่อฟิลด์	ประเภทข้อมูล	ขนาด	คำอธิบาย	คุณสมบัติ
id_person	INT	10	รหัสบุคคล	PK
name_person	VARCHAR	30	ชื่อบุคคล	
address	VARCHAR	20	ที่อยู่บุคคล	
phone	VARCHAR	10	เบอร์โทรศัพท์บุคคล	
status	VARCHAR	10	สถานะของบุคคล	
user	VARCHAR	20	ชื่อผู้ใช้	
password	VARCHAR	6	รหัสผ่าน	

ตารางที่ 3.8 ตารางข้อมูลข่าวสารใหม่ (news)

ชื่อฟิลด์	ประเภทข้อมูล	ขนาด	คำอธิบาย	คุณสมบัติ
id_news	INT	10	ชื่อบัญชีผู้ใช้	PK
topic	VARCHAR	70	รหัสผ่านผู้ใช้	
content	VARCHAR	100	สถานะของผู้ใช้	
img_news	VARCHAR	-	รูปภาพข่าวสาร	

ตารางที่ 3.9 ตารางข้อมูลเช็คสถานะ (Check)

ชื่อฟิลด์	ประเภทข้อมูล	ขนาด	คำอธิบาย	คุณสมบัติ
id_check	INT	10	รหัสเช็คสถานะ	PK
id_person	INT	10	รหัสบุคคล	FK
id_order	INT	10	รหัสออเดอร์	FK
date_check	DATE	10	วันเดือนปี ที่เช็คสถานะ	
dividend	INT	10	รหัสปันผล	FK

ตารางที่ 3.10 ตารางข้อมูลการสั่งจอง (Order)

ชื่อฟิลด์	ประเภทข้อมูล	ขนาด	คำอธิบาย	คุณสมบัติ
id_order	INT	10	รหัสสั่งจองขนม	PK
id_person	INT	10	รหัสบุคคล	FK
id_product	INT	10	รหัสขนม	FK
amount	INT	10	จำนวนการสั่งจอง	
details	VARCHAR	50	รายละเอียดการสั่งจอง	
price_order	INT	11	ราคารายการออเดอร์	
date_confirm	VARCHAR	10	วันเดือนปีที่คอนเฟิร์ม	
date_order	VARCHAR	10	วันเดือนปีที่ออเดอร์	
price_material	INT	10	ราคาวัตถุดิบ	
date_limit	VARCHAR	10	วันหมดอายุ	
confirm	VARCHAR	20	คอนเฟิร์ม	
status_work	VARCHAR	20	สถานะการทำงาน	
date_work	VARCHAR	20	วันเดือนปีที่ทำงาน	
status_receive	VARCHAR	20	สถานะการรับ	
note	VARCHAR	50	โน๊ต	

ตารางที่ 3.11 ตารางข้อมูลขนม (Product)

ชื่อฟิลด์	ประเภทข้อมูล	ขนาด	คำอธิบาย	คุณสมบัติ
id_product	INT	10	รหัสขนม	PK
name_product	VARCHAR	10	ชื่อขนม	
type_product	VARCHAR	30	ขนาดเบเกอรี่ที่ซื้อ	
price	INT	10	จำนวนของขนม	
material	INT	-	รายละเอียดการสั่งทำขนม	
detail	VARCHAR	10	ราคารวมสิขนม ต่อชิ้น	
img	VARCHAR	-	รูปภาพ	

ตารางที่ 3.12 ตารางข้อมูลใบเสร็จ (bill)

ชื่อฟิลด์	ประเภทข้อมูล	ขนาด	คำอธิบาย	คุณสมบัติ
id_bill	INT	10	รหัสใบเสร็จ	PK
id_order	INT	10	รหัสการสั่งจอง	FK
total_price	INT	7	ราคารวมขนม	
transfer_deposit	VARCHAR	30	การโอนเงินค่ามัดจำ	
status_transfer_deposit	VARCHAR	30	ตรวจสอบสถานะการโอน	
			ค่ามัดจำ	
transfer_all	VARCHAR	30	การโอนเงินทั้งหมด	
status_transfer_all	VARCHAR	30	ตรวจสอบสถานะการโอน	
			ทั้งหมด	

ตารางที่ 3.13 ตารางข้อมูลปันผล (dividend)

ชื่อฟิลด์	ประเภทข้อมูล	ขนาด	คำอธิบาย	คุณสมบัติ
div_id	INT	10	รหัสการปั่นผล	PK
div_start	VARCHAR	13	วันที่เริ่มการปันผล	
div_to	VARCHAR	13	วันสิ้นสุดการปันผล	
div_perid	INT	10	รหัสบุคคล	
div_sum	VARCHAR	10	ผลรวม	

3.4 การออกแบบระบบ

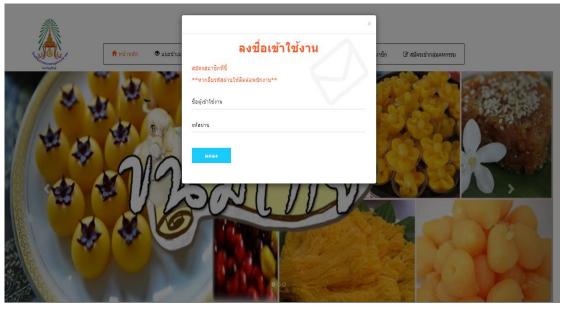
ออกแบบหน้าจอสำหรับแสดงข้อมูล หลังจากได้ทำการวิเคราะห์และออกแบบระบบโดยใช้ Data Flow Diagram แล้วนั้น ทำให้ทราบการไหลของข้อมูลที่มีอยู่ในระบบขั้นตอนต่อไปเป็นขั้นตอน การออกแบบระบบ เป็นการออกแบบหน้าจอโปรแกรม ซึ่งทำให้ทราบการทำงานของโปรแกรม ก่อนที่จะนำไปสู่ขั้นตอนการ พัฒนาระบบต่อไป การออกแบบหน้าจอแสดงผลข้อมูลของระบบ สารสนเทศเพื่อการจัดการงานกลุ่มอาชีพคหกรรมออนไลน์ กรณีศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 51 ดังนี้

3.3.1 ออกแบบหน้าจอสำหรับแสดงข้อมูล

หลังจากได้ทำการวิเคราะห์และออกแบบระบบโดยใช้ Data Flow Diagram แล้วนั้น ทำให้ทราบการไหลของข้อมูลที่มีอยู่ในระบบ ขั้นตอนต่อไปนี้เป็นขั้นตอนการออกแบบระบบเป็นการ ออกแบบหน้าจอโปรแกรม ซึ่งทำให้ทราบการทำงานของโปรแกรม ก่อนที่จะนำไปสู่ขั้นตอนการ พัฒนาระบบต่อไป

การออกแบบหน้าจอแสดงข้อมูลการใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานกลุ่ม อาชีพคหกรรมออนไลน์ กรณีศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 51 จะแบ่งสิทธิ์การใช้งานออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

- 3.3.1.1 ส่วนของผู้ดูแลระบบ โดยผู้จัดทำได้ยกตัวอย่างการออกแบบหน้าจอส่วน ของการดูข้อมูลรายการขนมที่มีผู้ดูแลระบบเป็นผู้ออกแบบการใช้งานในส่วนนี้ ดังภาพที่ 3.8
- 3.3.1.2 ส่วนของนักเรียน โดยผู้จัดทำได้ยกตัวอย่างการออกแบบหน้าจอส่วนของ การดูข้อมูลรายการขนมที่นักเรียนเป็นผู้ใช้งานในส่วนนี้ ดังภาพที่ 3.8
- 3.3.1.3 ส่วนของลูกค้า โดยผู้จัดทำได้ยกตัวอย่างการออกแบบหน้าจอส่วนของการ ดูข้อมูลรายการขนมที่ลูกค้าเป็นผู้ใช้งานในส่วนนี้ ดังภาพที่ 3.8

ภาพที่ 3.8 หน้าแรกของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานกลุ่มอาชีพคหกรรม ออนไลน์ กรณีศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 51

3.5 การพัฒนาและติดตั้งระบบ

การพัฒนาระบบจะเป็นการสร้างส่วนประกอบแต่ละส่วนของระบบใหม่ โดยการพัฒนาและ ติดตั้งระบบจะประกอบไปด้วยกิจกรรมสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

- 3.4.1 การสร้างส่วนประกอบซอฟแวร์ (การเขียนโปรแกรม) เมื่อเสร็จสิ้นการออกแบบ ขั้นตอนต่อไปคือการสร้างระบบจริงขึ้นมาด้วยการเขียนโปรแกรม โดยการ เขียนโปรแกรมจะประกอบไปด้วยขั้นตอนสำคัญหลักๆ ดังต่อไปนี้
- 3.4.1.1 เลือกภาษาเพื่อจะนำมาใช้กับการเขียนโปรแกรม ได้แก่ PHP, HTML5 และ JAVA โดยที่ผู้พัฒนาจะต้องเข้าใจว่า ภาษาคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเขียนโปรแกรมนั้น จะไม่สามารถ นำมาใช้งานได้ทั้งหมด ดังนั้นในการเลือกภาษาจึงต้องเข้าใจจุดประสงค์ของระบบงานที่นำมาใช้งาน ด้วย โดยภาษาที่ผู้พัฒนาได้เลือกมาใช้กับการเขียนโปรแกรมมีรายละเอียด ดังนี้
- 1) ภาษาเอชทีเอ็มแอล (HTML) คือ ภาษาหลักที่ใช้ในการเขียนเว็บเพจโดย ใช้แท็ก (Tag) ในการกำหนดการแสดงผล โดยผู้พัฒนาได้ยกตัวอย่างหน้าจอโปรแกรมที่เขียนโดยใช้ ภาษาเอชทีเอ็มแอล (HTML) แสดงดังภาพที่ 3.9

ภาพที่ 3.9 หน้าจอโปรแกรมที่เขียนโดยใช้ภาษาเอชทีเอ็มแอล (HTML)

2) ภาษาซีเอสเอส (CSS : Cascading Style Sheet) ย่อมาจาก Cascading Style Sheet มักเรียกโดยย่อว่า "สไตล์ชีล" คือภาษาที่ใช้ป็นส่วนของการจัดรูปแบบการแสดงผลของ เอกสารเอชทีเอ็มแอล (HTML) อันได้แก่ สีของข้อความ สีพื้นหลัง ประเภทตัวอักษร และการจัดวาง ข้อความ โดยผู้พัฒนาได้ยกตัวอย่างหน้าจอโปรแกรมที่เขียนโดยใช้ภาษาซีเอสเอส (CSS) แสดงดังภาพ ที่ 3.10

ภาพที่ 3.10 หน้าจอโปรแกรมที่เขียนโดยใช้ภาษาซีเอสเอส (CSS)

3) ภาษาพีเอชพี (Hypertext Preprocessors : PHP) ย่อมาจาก Hypertext Preprocessors คือภาษาคอมพิวเตอร์จำพวก scripting language ภาษาจำพวกนี้คำสั่งต่าง ๆ จะ เก็บอยู่ในไฟล์ที่เรียกว่า script และเวลาใช้งานต้องอาศัยตัวแปรชุดคำสั่ง โดยผู้พัฒนาได้ยกตัวอย่าง หน้าจอโปรแกรมที่เขียนโดยใช้ภาษาพีเอชพี (PHP) แสดงดังภาพที่ 3.11

ภาพที่ 3.11 หน้าจอโปรแกรมที่เขียนโดยใช้ภาษาพีเอชพี (PHP)

4) ภาษาจัดการฐานข้อมูลมายเอสคิวแอล (MySQL) คือ โปรแกรมระบบ จัดการฐานข้อมูล ที่พัฒนาโดยบริษัท MySQL AB มีหน้าที่เก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ รองรับคำสั่ง SQL เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลที่ต้องใช้ร่วมกับเครื่องมือหรือโปรแกรมอื่นอย่างบูรณาการเพื่อให้ ได้ระบบงานที่รองรับความต้องการของผู้ใช้ โดยผู้พัฒนาได้ยกย่องตัวอย่างหน้าจอโปรแกรมที่เขียน โดยใช้ภาษาจัดการฐานข้อมูลมายเอสคิวแอล (MySQL) แสดงดังภาพที่ 3.12

Table 🔺	Action	Rows @ Type	Collation Size	Overhead
tb_bill	🚖 🗐 Browse 🎉 Structure 🍕 Search 👫 Insert 🖷 Empty 🤤 Drop	7 InnoDB	utf8_bin 32 KiB	-
tb_check	🚖 🔳 Browse 🎉 Structure 🍕 Search 👫 Insert 🚍 Empty 🤤 Drop	30 InnoDB	utf8_bin 16 KiB	-
tb_dividend	🚖 🔳 Browse 🎉 Structure 🍕 Search 👫 Insert 🖷 Empty 🤤 Drop	0 InnoDB	utf8_bin 16 KiB	-
tb_news	🚖 🔳 Browse 🎉 Structure 🍕 Search 👫 Insert 🚍 Empty 🤤 Drop	3 InnoDB	utf8_bin 16 KiB	-
tb_order	🚖 🔳 Browse 🎉 Structure 🍳 Search 👫 Insert 🖷 Empty 🤤 Drop	7 InnoDB	utf8_bin 16 KiB	-
tb_person	🚖 🔳 Browse 🎉 Structure 🍕 Search 👫 Insert 🚍 Empty 🤤 Drop	17 InnoDB	utf8_bin 16 KiB	-
tb_product	🚖 🗐 Browse 🎉 Structure 🍳 Search 👫 Insert 🖷 Empty 🤤 Drop	16 InnoDB	utf8_bin 16 KiB	-

ภาพที่ 3.12 หน้าจอโปรแกรมที่เขียนโดยใช้ภาษาจัดการฐานข้อมูลมายเอสคิวแอล (MySQL)

5) ภาษาจาวาสคริปต์ (JavaScript) เป็นภาษาสคริปต์ที่มีลักษณะการเขียน แบบโปรโตไทพ (Prototyped-based Programming) ส่วนมากใช้ในหน้าเว็บเพื่อประมวลผลข้อมูลที่ ฝั่งของผู้ใช้งาน โดยพัฒนาได้ยกตัวอย่างหน้าจอโปรแกรมที่เขียนโดยใช้ภาษาจาวาสคริปต์ (JavaScript) แสดงดังภาพที่ 3.13

ภาพที่ 3.13 หน้าจอโปรแกรมที่เขียนโดยใช้ภาษาจาวาสคริปต์ (JavaScript)

3.4.1.2 เขียนโปรแกรมด้วยการปฏิบัติตามไวยากรณ์ของภาษาคอมพิวเตอร์ สำหรับ โปรแกรมหรือระบบที่พัฒนาด้วยภาษาคอมพิวเตอร์ ผู้พัฒนาได้ปฏิบัติตามไวยากรณ์และกฎเกณฑ์ อย่างเคร่งครัด เนื่องจากภาษาคอมพิวเตอร์มีกฎเกณฑ์ที่ละเอียดซับซ้อน เช่น โปรแกรมจะหยุดทำงาน และแสดงข้อผิดพลาดออกมาทันทีเมื่อเขียนคำสั่งผิด

3.4.2 การตรวจสอบความถูกต้องและทดสอบระบบ

หลังจากที่ทำการเขียนโปรแกรมเสร็จแล้ว ในการตรวจสอบและทดสอบระบบจะมี ขั้นตอนการทดสอบ ดังต่อไปนี้

- 3.4.2.1 การทดสอบหน่วยย่อย คือการทดสอบเพียงโพรเซสเดียวโดยจะมุ่งเน้นที่ ความถูกต้องและข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในโพรเซสนั้น ๆ จนกระทั่งผู้พัฒนาทดสอบจนเชื่อได้ว่าโพรเซส นี้ไม่มีข้อผิดพลาด
- 3.4.2.2 การทดสอบการนำโปรแกรมมาประกอบรวมกัน เป็นการนำโพรเซสย่อยมา ประกอบรวมกัน ซึ่งเมื่อนำมารวมกันแล้วระบบจะต้องทำงานโดยไม่มีข้อผิดพลาดทำงานอย่างถูกต้อง และครบถ้วน
- 3.4.2.3 การทดสอบระบบเป็นการทดสอบระบบทั้งหมด ก่อนที่จะส่งมอบให้กับ ก่อนที่จะส่งมอบให้กับ ก่อนที่จะส่งมอบให้กับ คุณครู (ผู้ดูแลห้องคหกรรม) กรณีศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์51 ใน ขั้นตอนนี้ผู้พัฒนาระบบจะต้องมั่นใจว่าทุก ๆ โพรเซส จะต้องทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพโดย ไม่มีข้อผิดพลาดและตรงต่อความต้องการของผู้ใช้

3.4.3 ติดตั้งระบบ

การติดตั้งระบบให้โรงเรียนราชประชานุเคราะห์51 เพื่อให้สามารถใช้งานระบบ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานกลุ่มอาชีพคหกรรมออนไลน์ได้ จะต้องติดตั้งให้เครื่องใดเครื่อง หนึ่งเป็นเครื่องให้บริการ ในขั้นตอนนี้จะต้องจำลองเครื่องเป็นเครื่องเชิร์ฟเวอร์ (Server) โดยใช้ โปรแกรม XAMPP Version 3.2.1 แล้วทำการคัดลอกไฟล์ทั้งหมดของโปรแกรมจากซีดีไปไว้ที่ไดเร็ก ทอรี่ของเครื่องเชิร์ฟเวอร์ (Server) และทำการอิมพอดร์ (Import) ฐานข้อมูล) หลังจากนั้นก็สามารถ เข้าใช้งานระบบได้ โดยการเปิดบราว์เซอร์ จากนั้นพิมพ์ที่ช่อง URL ว่า http://localhost/WebApp

3.4.4 จัดทำเอกสารระบบ

เอกสารผู้ใช้ เป็นเอกสารคู่มือที่ช่วยสนับสนุนผู้ใช้ให้เข้าใจขั้นตอนเกี่ยวกับการใช้งาน ระบบ ซึ่งครอบคลุมเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้

- 3.4.4.1 การติดตั้งโปรแกรม XAMPP Version 3.2.2 และวิธีการใช้งาน
- 3.4.4.2 การติดตั้งฐานข้อมูล
- 3.4.4.3 อธิบายการใช้งานระบบในส่วนนำเสนอ
- 3.4.4.4 อธิบายการใช้งานระบบในส่วนของการสมัครสมาชิกและลงชื่อเข้าสู่ระบบ

- 3.4.4.5 อธิบายการใช้งานระบบในส่วนของสมาชิก
- 3.4.4.6 อธิบายการใช้งานระบบในส่วนของผู้ดูแลระบบ